

Nog altijd een soort openbare huiskamer: taverne in de Pláka

in de details een leefwaardige en aantrekkelijke metropool geworden.

De belangrijkste impuls voor verandering gaven de Olympische zomerspelen van 2004. Niet alleen kwamen hierdoor de noodzakelijke financiële middelen beschikbaar, maar het evenement trok ook buitenlandse kennis aan. Bovendien had de stad een deadline om naartoe te werken.. De onder tijdsdruk gestelde verbetering van de infrastructuur en de opknapbeurt van de stad werden een zaak van nationale trots.

Geschiedenis als ballast

Desondanks is Athene natuurlijk niet overal mooi. Daaraan ligt vooral de

zoe eeuw ten grondslag. Tot tweehonderd jaar geleden was Athene een onbeduidend dorp met hooguit 4000 inwoners. Veel van de bewoners leefden tussen de tempelruïnes, kramen en moskeeën op de Akropolisberg. Zelfs nadat Griekenland in 1821 tegen de Turkse heerschappij in opstand was gekomen en de strijd met een overwinning in 1828 had beslecht, werd Athene nog steeds niet uitverkoren als hoofdstad voor de Nieuw-Griekse staat. Op het eiland Eyina en in de stad Náfplio op de Peloponnesos waren de eerste regeringszetels, daarna kwam het Cycladeneiland Syros in beeld.

Toen de Grieken onder druk van Frankrijk, Engeland en Rusland de Bei-

5 Alles overtreffend – de Akropolis

Kaart: ► Kaart 3, B-C 7

Vervoer: Metro: Monastiráki of Acrópoli

Het 156 m hoge kalksteenplateau van de Akropolis vormt de historische kern van de stad; met de drie tempels en de toegangspoort met de propyleeën is het de indrukwekkendste (kunst)historische bezienswaardigheid van Athene.

Een beetje geschiedenis

Al in de 13e eeuw v.Chr. lieten Myceense heersers op een rotsplateau een paleis bouwen, dat door muren werd omgeven. In na-Myceense tijden ontwikkelde zich hieruit een heiligdom. Een eerste stenen tempel verrees in de 6e eeuw v.Chr. Toen de Perzen in 480 v.Chr. Athene innamen, verwoestten ze alle bouwwerken op de Akropolis. Dit 'Perzische puin' fungeerde later als uitbreiding van het rotsplateau. Daartoe horen ook de oude bouwresten die, vanaf de Pláka goed herkenbaar, in de noordelijke verstevigingsmuur van de Akropolis ingebed zijn.

Na de uiteindelijke overwinning van de Grieken op de Perzen in 479 v.Chr. was Athene heer en meester rond de Egeïsche Zee. De eilanden werden gedwongen opgenomen in de Attisch-Delische Zeebond, wat ze verplichtte tot forse bijdragen aan de staatskas. Een deel daarvan gebruikten de Atheners voor de bouw van een nieuwe Akropolis. In een bestek van ongeveer zestig jaar, tussen 467 en 404 v.Chr., verrezen de tegenwoordig zo bewonderde bouwwerken. Al evenzeer van betekenis als de kunstzinnige waarde is de Akropolis op een ander vlak: alle vrije burgers van Athene hadden bij de bouwplannen en uitvoering inspraak en recht op inzage. De Akropolis is het eerste grote bouwwerk in de geschiedenis van de mensheid dat in een democratische staat tot stand kwam.

In de antieke wereld ontstonden op de Akropolis meer bouwwerken; vooral in de Romeinse tijd kwamen er di-

15 Havenstad van Athene – Piraeus (Pireás)

Kaart: ► Kaart 2, aC 1 tot aF1, Oriëntatiekaartje: blz. 73

Vervoer: Metro: Pireás (start), Néó Faliró (eindpunt)

Piraeus is een van de beroemdste en oudste havensteden van Europa. In drie heel verschillende havenbekkens vol met schepen en jachten bieden twee musea, goede ouzeria's en een bruisend leven op eindeloos veel terrassen genoeg vertier voor een volle vakantiedag.

De metro uit Athene stopt direct voor het knooppunt van de Griekse veerverbindingen, de centrale haven **Kentrikó Limáni**. In de antieke tijd werd de haven door zijn vorm *kantharos*, drinkbeker, genoemd. Als u door de hoofdingang van het metrostation Pireás naar buiten gaat, ziet u direct voor u al de grote Egeïsche veerboten en links achter wellicht enkele cruiseschepen.

Dan gaat u over de voetgangersbrug naar de overzijde van de straat en vervolgens verder naar links, langs de haven. Al na een paar meter is rechts een pleinachtige verbreding met onder-

grondse parkeergarage en busstation: dat is de **Platía Karaískáki** 1. Hier kunt u zich tegenover het eindstation van de expresbussen van de luchthaven op een van de terrassen installeren en een poosje het havengekrioel bekijken.

Wellicht vraagt u zich af waar de container- en tankschepen zijn. Die hebben het terrein hier reeds lang geleden geheel aan het passagiersverkeer overgelaten. Een moderne, door een Chinese firma geleide containerhaven is aan de westkant van de stad aangelegd; tankers hebben hun brandgevaarlijke lading altijd al bij Elefsína en vlak bij de toegang tot het Kanaal van Korinthe gelost.

In de Kentrikó Limáni

Volg dan met de klok mee het havenbekken nog zo'n 500 m, langs veel grote veerboten, tot het mooie en schaduwrijke maar dure café bij de ha-

Zicht op Náfplio vanaf de Palamídivesting

Griekse koloniën in het Middellandse en Zwarte Zeegebied werden gesticht en was het een belangrijk Grieks centrum voor aardewerkproductie. In 146 v.Chr. werd de stad door de Romeinen volledig verwoest. Julius Caesar liet haar herbouwen. Daarna was Korinthe de zetel van de Romeinse stadhouders in Griekenland en aldus tot in de 4e eeuw n.Chr. hoofdstad van Griekenland. De apostel Paulus was hier meermaals als prediker te gast en vestigde de gemeenschap waaraan hij de Korinthische brieven, uit het Nieuwe Testament, richtte.

Ter plaatse zijn een Griekse en een Romeinse tempel te zien, de overblijfsen

van twee bronnen en aan de antieke Agorá, de markt die Bema wordt genoemd, de plaats waar de apostel volgens overleveringen voor de Korinthiërs predikte. Het **Archeologisch Museum** op het opgravingsterrein bevat amforen in Korintische stijl van de 7e/6e eeuw v.Chr. en bij uitstek vonden uit de Romeinse periode. Als u genoeg tijd hebt, kunt u de afrit nemen die de markante burchtheuvel **Akrokórinthos** op voert, waar indrukwekkende buitenmuren deel uitmaakten van een uitgebreide vesting. Anders gaat u van Archéa Kórinthos over de provinciale weg verder in de richting van Árgos. Een zijweg voert naar Mycene.